

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 53 0 Rs 062591 19 Rev
Sarajevo, 28.03.2019. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Radenka Blagojevića, kao predsjednika vijeća, Mirjane Dević i Mustafe Šabića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.P. iz Č., koga u revizionom postupku zastupa punomoćnik G.S., advokat iz M. i umješaća na strani tužitelja Udruga ... M., Ulica, koju zastupa zakonski zastupnik M.K., protiv tuženih 1.) ... ministarstvo ..., i 2.) Odbora, radi isplate, vs. 5.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja i umješaća na strani tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj: 53 0 Rs 062591 17 Rsž od 29.11.2018. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 28.03.2019. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Čapljini broj: 53 0 Rs 062591 16 Rs od 06.10.2017. godine i rješenjem o ispravci od 27.09.2018. godine odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

Poništava se Rješenje br. 01-34-689/14 od 15.7.2014. godine, Obavještenja Agencije: 03-34-8-118-23/14 od 10.04.2014. godine i Rješenja ...ministarstva ...: 09-34-1-1389-3/14 od 7.4.2014. godine. „Utvrdjuje se da je u prvostupanjskom i drugostupanjskom postupku za izbor glavnog f. inspektora u ministarstvu ... u kojem su donesena gore navedena rješenja tužitelj bio protupravno diskriminiran, a da je izabrani kandidat bio protupravno favoriziran.“

II 1. Utvrđuje da je tužena stranka kao poslodavac povrijedila pravo tužitelja na pošten i pravedan tretman u aspektima kadrovske politike iz čl. 18. st. 2. Zakona o državnoj službi kod popunjavanja radnog mjesta glavnog inspektora u ministarstvu ...
2. Utvrđuje se da je tužena stranka kao poslodavac povrijedila pravo tužitelja na pošten i pravedan tretman u aspektima kadrovske politike iz čl. 18. st. 2. Zakona o državnoj službi nepopunjavanjem radnog mjesta glavnog inspektora u ministarstvu ..., nakon što je radno

mjesto ostalo upražnjeno sporazumnim raskidom radnog odnosa tužene stranke i rukovodećeg državnog službenika čiji izbor je tužitelj osporio.

3. Nalaže se tuženom da tužitelju isplati razliku plaće u iznosu od 590 KM mjesečno za svaki mjesec od dana ... godine do dana postavljenja tužitelja na mjesto glavnog inspektora kod tužene ili do dana ukidanja tog radnog mjesta ili do dana popunjavanja tog radnog mjesta u ponovljenom natječaju koji događaj se prije ostvari.

Alternativno, ako sud ne usvoji zahtjev pod 3. da na isto obaveže tuženu stranko od dana ... od kad je radno mjesto ponovo upražnjeno odlaskom iz službe službenika A.M., čije je postavljenje tužitelj osporio.

4. Nalaže se tuženj da isplati tuženom iznos od 3300 KM na ime nematerijalne štete _duševne boli prouzročene povredom prava na pravičan tretman u aspektima kadrovske.“ Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Rješenjem o ispravci presude od dana 27.09.2018. godine ispravljena je presuda u uvodu na način da umjesto tuženog pod 1. ministarstvo ... M. treba da stoji ... ministarstvo ... M.”.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 53 0 Rs 062591 17 Rsž od 29.11.2018. godine žalbe tužitelja i umješaka su odbijene kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena.

Protiv drugostepene presude revizije su blagovremeno izjavili tužitelj i umješak na strani tužitelja i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da ovaj sud usvoji reviziju i pobijanu presudu preinači tako da u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev, ili da ukine pobijanu presudu i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tuženi nisu podnijeli odgovor na revizije.

Ispitujući drugostepenu presudu u granicama razloga iz revizije i po službenoj dužnosti u smislu odredbe iz člana 241. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – dalje: ZPP), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizije nisu osnovane.

Neosnovan je prigovor revidenata da je drugostepeni sud učinio povredu odredaba parničnog postupka čl. 209. ZPP, u vezi sa članom 221. ZPP.

Rješavajući o žalbama tužitelja i umješaka drugostepeni sud je u smislu člana 221. ZPP ispitaio prvostepenu presudu i ocijenio žalbene navode koji su od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora (čl. 231. tog zakona). Pri tome je izveo valjan zaključak da dokazi izvedeni pred prvostepenim sudom su ocijenjeni u skladu sa članom 8. ZPP, a u

obrazloženju pobijane presude su dati valjani razlozi koji ne protivrječe sadržajima zapisnika, niti stanju u spisu, pa nije osnovan prigovor revidenta da je pred drugostepenim sudom ostvarena povreda odredaba parničnog postupka u smislu člana 209. ZPP.

Suprotno prigovoru revidenata obrazloženje drugostepene presude po svom sadržaju odgovara zahtjevu koji je u tom pogledu postavljen odredbom člana 191. stav 4. ZPP, to ne stoji prigovor da je pobijana presuda zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 191. stav 4. ZPP.

Nije osnovan ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Iz činjeničnih utvrđenja nižestepenih sudova, za koja je vezan ovaj revizijski sud, proizlazi; da je tužitelj uposlenik ministarstva ..., da je Agencija ... raspisala javni konkurs za popunu upražnjenog radnog mjesta državnog službenika – Glavni f. inspektor u ... na koji se prijavio tužitelj, da su nakon provedene procedure na listi uspješnih kandidata bila 4 kandidata među kojima je i tužitelj sa ukupno ostvarenih 91,56 % bodova od maksimalnog broja bodova, da je Rješenjem ministarstva ... broj 09-34-1-6502/13 od 17.12.2013. godine, uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije ..., za ovo radno mjesto postavljen kandidat M.A., koji se nalazio na listi uspješnih kandidata sa manje osvojenih bodova nego tužitelj, da je odlučujući po izjavljenoj žalbi na navedeno rješenje od strane tužitelja Odbor ... poništio rješenje i naloženo je prvostepenom organu da utvrdi da li je ispoštovan princip iz člana 2. Zakona o državnoj službi u F BiH, da je u ponovnom postupku prvostepeni organ donio Rješenje broj 09-34-1-1389-3/14 od 07.04.2014. godine kojim je ponovo M.A. postavljen na radno mjesto glavnog inspektora, uz obrazloženje da su žalitelj i izabrani kandidat već uposlenici ministarstva tako da se imenovanjem bilo kojeg od njih neće u tom trenutku promijeniti postojeća nacionalna struktura, da je postupajući po žalbi tužitelja Odbor ... broj 01-34-689/14 donio 05.07.2014. godine Rješenje kojim je odbio žalbu tužitelja izjavljenu protiv Obavještenja Agencije ... broj: 03-34-8-118-23/14 od 10.04.2014. godine i Rješnja ministarstva ... broj: 09-34-1-1389-3/14 od 07.04.2014. godine, da je u obrazloženju navedenog rješnja navedeno da imajući u vidu podatke o popisu stanovništva od 1991. godine Odbor je ocijenio da u konkursnoj proceduri u odnosu na žalitelja nije narušen princip iz člana 2. Zakona o državnoj službi u F BiH kojim je propisano u stavu 1. da će se u organima državne službe federacije Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi zajedno sa ostalim građanima BiH biti proporcionalno zastupljeni, a stavom 2. istog člana je propisano da će se principi proporcionalne zastupljenosti bazirati na popisu stanovništva iz 1991. godine dok se Aneks 7 u potpunosti ne provede.

U iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji nižestepeni sudovi su u cijelosti odbili tužbeni zahtjev zaključivši da je rukovoditelj organa državne službe koristio svoje zakonsko ovlaštenje iz člana 31. stav 1. Zakona o državnoj službi u F BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05 i 8/06), da je diskreciono pravo rukovodioca državne službe da izabere odgovarajućeg kandidata sa liste uspješnih kandidata i da ta odredba ne obavezuje da se postavi prvi rangirani kandidat sa liste uspješnih kandidata, s tim da rukovodioca državne službe ne obavezuje mišljene Agencije. Da je mišljenje Agencije neobavezujući pravni akt te rukovodilac odluku o izboru

određenog kandidata može donijeti i ako je mišljenje Agencije za tog kandidata negativno. Sudovi su odbili tužitelja i sa zahtjevom za isplatu izmakle zarade u smislu odredbe člana 189. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima našavši da odluke nisu nezakonite, kao i da tužitelj nije dokazao da bi baš on bio izabrana na radno mjesto Glavnog f. inspektora.

Izloženo stanovište nižestepeni sudova i ovaj sud prihvata kao pravno utemeljeno.

Suprotno prigovoru revidenata, po ocjeni i ovog revizijskog suda, nižestepeni sudovi su pravilnom primjenom materijalnog prava, odredbi Zakona o državnoj službi u F BiH, donijeli odluku o odbijanju tužbenog zahtjeva.

Odredbom člana 31. stav 1. Zakona o državnoj službi u F BiH je propisano da Državnog službenika postavlja rukovodilac organa državne službe, uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije s liste uspješnih kandidata koji su prošli javni konkurs.

Imajući u vidu utvrđene činjenice da je tuženi po predmetnom konkursu proveo izborni proces u smislu člana 30. Zakona o državnoj službi u F BiH, da je pribavio mišljenje Agencije, da je rukovodilac ministarstva ... postavio državnog službenika sa liste uspješnih kandidata, A.M., budući da je isti u potpunosti ispunjavao uvjete za to radno mjesto, to je odluka o izboru donijeta u skladu sa citiranom odredbom člana 31. stav 1. tog Zakona. Diskreciono je pravo rukovodioca državne službe da izabere odgovarajućeg kandidata sa liste uspješnih kandidata, s obzirom da ga mišljenje Agencije ne obvezuje, a kako su to pravilno zaključili i nižestepeni sudovi. Kako je dakle tuženi postupio u skladu sa važećim zakonskim propisima, po ocjeni ovog suda, pravilan je zaključak nižestepeni sudova da odluke nisu nezakonite i da nije povrijeđeno pravo tužitelja.

Pravilno su nižestepeni sudovi odbili tužbeni zahtjev da se naloži ministarstvu ... da upražnjeno radno mjesto, nakon odlaska izabranog kandidata A.M., odnosno da naloži tuženoj da izvrši ponovni izbor u skladu sa zakonom, budući da sud nije nadležan da odlučuje o ponovnom izboru kandidata, jer bi na taj način neovlašteno preuzeo prava nadležnog tijela tužene.

Po ocjeni ovog suda pravilan je zaključak nižestepeni sudova da nisu osnovani ni zahtjevi tužitelja za naknadu izmakle koristi u vidu izgubljene zarade. Ovo stoga jer tužitelj nije dokazao tokom postupka da je osnovano mogao očekivati po redovnom toku stvari da će on biti izabran na mjesto glavnog f. inspektora i da mu pripada pravo na plaću, pa samim tim i po mišljenju ovog suda ne postoji uvjeti odštetne odgovornosti tužene za naknadu izmakle dobiti, u vidu zarade.

Neosnovan je prigovor revidenata o povredi odredbe člana 18. stav 2. Zakona o državnoj službi u F BiH, a u vezi sa članom 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije.

Naime odredbom člana 2. stav (1) Zakona o zabrani diskriminacije (Službeni glasnik BiH broj: 59/09 i 66/16) je propisano da će se diskriminacijom, u smislu ovog zakona smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje

prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditeta, starosne dobi, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje, na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života.

Iz navedene zakonske odredbe slijedi da se pod pojmom diskriminacije podrazumijeva zakonom zabranjeno pravljenje razlike, odnosno stavljanje u nepovoljniji položaj neke osobe u odnosu na položaj druge osobe u usporednoj skupini po nekoj od osnova koje su taksativno navedene u članu 2. stav (1) Zakona o zabrani diskriminacije, odnosno u stavu (1) člana 5. Zakona o radu. Različito postupanje zasnovano na objektivnoj i razumnoj opravdanosti neće se smatrati diskriminacijskim. (Član 5. - Izuzeci od principa jednakog postupanja).

Ispunjenje navedenih pretpostavki iz člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije omogućava primjenu člana 12. Zakona o zabrani diskriminacije i podnošenje tužbe za zaštitu od diskriminacije. Tužbenim zahtjevom tužitelj traži i utvrđenje diskriminacije i otklanjanje diskriminacije i naknadu štete uzrokovane povredom prava zaštićenih Zakonom o zabrani diskriminacije.

U okolnostima konkretnog slučaja tužitelj tokom postupka nije dokazao da je donošenjem Rješenja o izboru kandidata povrijeđeno neko od prava iz člana 18. stav 2. Zakona o državnoj službi u F BiH, tim prije kada se ima u vidu da su i tužitelj kao i kandidat koji je izabran već bili zaposlenici tuženog, pa samim tim izborom jednog od njih za radno mjesto za koji je raspisan javni oglas ne bi došlo do promjene postojeće nacionalne strukture. Stoga je pravilan zaključak drugostepenog suda da izborom glavnog f. inspektora tuženi nije postupio protuzakonito niti je u odnosu na tužitelja postupio diskriminirajući, a niti je povrijedio pravo tužitelja na pošten i pravedan tretman u aspektima kadrovske politike propisane članom 18. stav 2. navedenog zakona zbog čega tužitelju ne pripada pravo na zaštitu u smislu odredbe člana 12. Zakona o zabrani diskriminacije.

Iz navedenih razloga ovaj sud prihvaćajući u svemu pravilne i potpune razloge nižestepenih sudova o neosnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja, nalazeći da su sve revizijske tvrdnje koje se odnose na pogrešnu primjenu materijalnog prava lišene valjanog pravnog osnova, pa ih kao takve i odbija.

Ostali revizijski prigovori nisu od odlučnog značaja za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP), pa ih sud kao takve nije posebno ni obrazlagao.

Kako ne stoje revizijski razlozi, kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je primjenom odredbe člana 248. ZPP reviziju tužitelja i umješaka valjalo odbiti.

Predsjednik vijeća
Radenko Blagojević, s.r.